

AEROGRAF

- przybory, akcesoria, stanowisko pracy

Dzisiaj opiszemy stanowisko pracy i akcesoria niezbędne do malowania aerografem.

Rynek oferuje całą gamę narzędzi i materiałów. Jednak dobór sprzętu jest rzeczą indywidualną. Korzystajmy ze sprzętu, którego serwis i części zastępcze są łatwo dostępne. Przyzwyczajenie się do niektórych przyborów przyspiesza i ułatwia pracę. Z kolei eksperymentowanie pozwala na wybranie dla siebie optymalnych rozwiązań. Pracownia lub stanowisko pracy powinno być dobrze oświetlone światłem naturalnym i sztucznym oraz wentylowane. Może to być mały pokój do malowania obrazów lub grafiki

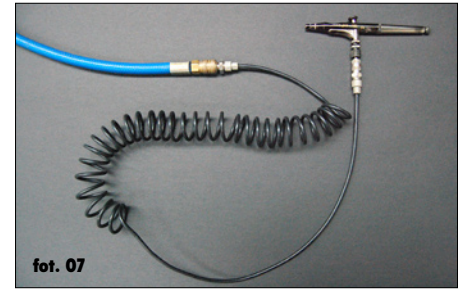
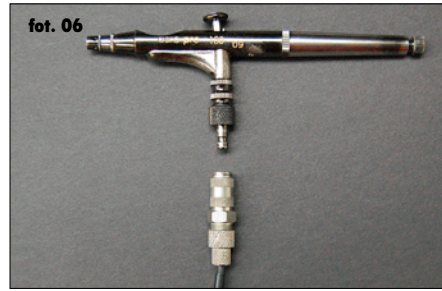
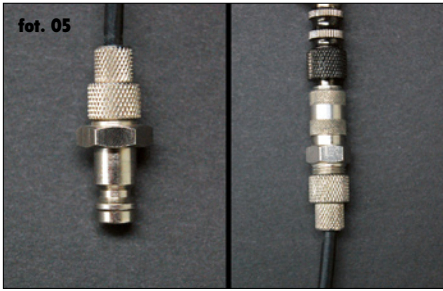
na małych obiektach (fot. 01) (na zdjęciu pracownia Airbrush & Design - Karpiński, Poznań 1994r.) lub duże pomieszczenie umożliwiające malowanie na pojazdach (fot. 02) (na zdjęciu pracownia Airbrush & Design - Karpiński, Poznań 1994r.). Światło dzienne umożliwia najlepszą ocenę barw. W okresie jesienno-zimowym korzystamy ze światła sztucznego. Oświetlenie to powinno mieć parametry maksymalnie zbliżone do światła naturalnego. W pracowni musi znajdować się osobne stanowisko do mieszania farb i czyszczenia aerografów. Jest to miejsce usytuowane jak najdalej od wykonywanej pracy. Większość niepowodzeń w airbrushu wynika z niedostatecznej dbałości o czystość i porządek. Kolejnym stanowiskiem jest miejsce do wycinania szablonów wyposażone w specjalną matę, przyborek z nożykami i materiały maskujące. Czasami komputer z programem graficznym. Sercem pracowni jest kompresor (fot.

03). Ustawiamy go tak, aby jak najmniej przeszkadzał w pracy. Współczesne sprężarki graficzne są ciche i wyposażone w całą gamę filtrów, a także są łatwe w użyciu. Posiadają często kilka gniazd do przyłączania aerografów. Zapewniają dostarczanie najczystszej powietrza. Takie urządzenia jednak nie nadają się do malowania dużych powierzchni. Do dużych formatów stosujemy kompresor przemysłowy z filtrami osuszającymi powietrze. W aerografach i pistoletach natryskowych najważniejszymi elementami są dysza i igła. Dlatego przy zakupie kierujemy się łatwym dostępem do serwisu i części zamiennych. Większość aerografów służy do malowania farbami wodnymi lub na bazie alkoholu. Ich wewnętrzna budowa zawiera części z gumy, korka, skóry i plastiku. Jeśli chcemy malować aerografem na samochodach lakierami akrylowymi, to upewnijmy się czy kupowany sprzęt jest odporny na agresywne chemikalia. Najlepiej wybierajmy takie urządzenia żeby móc stosować farby wodne i lakiery akrylowe.

Aerograf trzeba połączyć z kompresorem przewodem doprowadzającym powietrze. Przewody dostępne są w różnych wersjach; proste lub spiralne (fot. 04). Fabryczne wyposażenie aerografów zawiera standardowo gwintowane nypły doprowadzające powietrze. Jednak przy czyszczeniu aerografu, uciążliwe staje się ciągle ich odkręcanie. Dlatego warto zainwestować w droższe, lecz bardzo wygodne w pracy mikro-szybkozłącza (fot. 05) + (fot. 06). Bardzo przydatne są różnego rodzaju redukcje i przejściówki, umożliwiające podłączenie aerografu do dużej sieci powietrza (fot. 07) + (fot. 08). W przypadku używania kilku aerografów warto przy stanowisku malarskim lub serwisowym zainstalować uchwyty do ich odkładania. Statywy powinny być mobilne, na magnes lub na gwint i nie powinny przy odkładaniu ranić obudowy aerografu (fot. 09). Zależnie od indywidualnych możliwości aerograf można wyposażać w

dodatkowe akcesoria. Przy intensywnym malowaniu potrzebną może się okazać "kapa" z otworami odprowadzającymi nadmiar farby, zbierającej się wokół dyszy (fot. 10).

Teraz kilka informacji o materiałach maskujących. Niektórzy malują z "wolnej ręki", rzadko korzystają z materiałów maskujących. Są jednak projekty wymagające ostrych granic między kolorami; przekroje techniczne maszym, chrom, motywy fotorealistyczne. W tym przypadku ilustratorzy stosują skomplikowane techniki maskowania w całym procesie tworzenia, a malowanie z "wolnej ręki" służy jako uzupełnienie całości. Efekty fotorealistyczne powstają przy umiejętnym operowaniu szablonem. Podstawowym materiałem maskującym są specjalne folie samoprzylepne dostępne w polysku i macie (fot. 11). Można na nich rysować i wycinać przeróżne kształty. W airbrush na papierze lub na karoseriach niedopuszczalne jest przecinanie podłoża. Folie te mają specjalną budowę, która pozwala na nacinanie, a nie przecinanie. Mimo to, nacięty szablon wewnętrzny z łatwością odklejamy od podłoża. Folie te mają słaby klej, który nie wchodzi w reakcję z farbą i z podłożem. W sklepach dla plastyków jest wiele typów folii maskujących. Nie

wszystkie są jednak odporne na chemię lakierniczą. Warto czytać informacje zamieszczone na opakowaniach.

Przy taśmach maskujących należy zwracać uwagę na klej. Wybieramy produkty markowe, szczególnie te, przeznaczone do kabin lakierniczych (odporność kleju na wysokie temperatury) (fot. 12). Spośród wielu materiałów maskujących warto wspomnieć o dużej roli, jaką spełniają szablony wycinane z kartonu lub PCV. Na karoseriach samochodowych nieźle sprawdzają się folie magnetyczne. Jednak pamiętajmy że maskowanie musi być świadome i zaplanowane. Trzeba na każdym etapie pracy przewidzieć efekt końcowy i zmierzać do niego jak najkrótszą drogą, nie tracąc czasu i pieniędzy. Airbrush jest formą malarstwa realistycznego i polega na konsekwentnej realizacji dobrze przemyślanego projektu.

Kolejnym, niezbędnym narzędziem jest nożyk. Nożyk składa się z uchwytu i z ostrza. Ostrza należy kupować osobno i tylko dobrych marek. Cięcia muszą być pojedyncze i pewne. Nie należy ciąć dwa razy po tej samej linii (przetniemy wtedy podłoże i powstanie nieestetyczna krawędź). Uchwyt nożyka powinien być ergonomiczny i wykonany z materiałów

odpornych na rozpuszczalniki. Ciekawym jest obrotowy nożyk z łożyskiem, który niesamowicie ułatwia cięcie owalnych kształtów, lub nożyk z podwójnym, regulowanym ostrzem do cięcia podwójnych linii.

Do mycia sprzętu nie należy używać wody bieżącej, gdyż zawiera kamień, który z biegiem czasu osadza się wewnątrz aerografu. Korzystajmy tylko z profesjonalnych chemikaliów do czyszczenia. Nic tak nie utrudnia pracy jak osadzone wewnątrz aerografu resztki farby lub lakierów. Do malowania używa się specjalnych farb, których konsystencja jest dopasowana do średnicy otworów dysz. Farby sprzedawane są w wygodnych opakowaniach z zakrętką w formie zakraplacza. Nakrętka zapobiega wysychaniu farby, a zakraplacz pozwala na ekonomiczne jej dozowanie (fot. 13). Pamiętajmy, że w trakcie malowania aerografem większość farby pozostaje w powietrzu. Konieczne jest zatem korzystanie z akcesoriów chroniących nasze zdrowie i środowisko. Do większych realizacji stosujemy zatem maski i filtry, których cała gama dostępna jest w handlu.

Marzena i Andrzej Karpiński
www.airbrush.com.pl

